

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615213138
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615213138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Andreou Gabrielovou v právnej veci starostlivosti o maloletú Y. U., W.. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelením sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately Lučenec, dieťa rodičov Y. U., W.. XX.XX.XXXX, F. Q., Y. XXX E. H. I., W.. XX.XX.XXXX, F. Q., Y. XX/XX, za účasti Okresnej prokuratúry N. U. konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu N. č.k. 4P/81/2014-29 zo dňa 22.01.2015 čo do výroku o výchove a výžive maloletej Miroslavy U., nar. XX.XX.XXXX tak, že jej n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove, G.. Y. XXX, R..

Rodičia sú p o v i n n í platiť na maloletú Y. U. výživné, každý zvlášť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca vopred, na adresu H. H. G.. Y. XXX, Jesenské od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe žiadosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny N., zo dňa 30.06.2015 bolo uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 7PPom/3/2015-8 zo dňa 01.07.2015, právoplatným dňa 12.08.2015 nariadené predbežné opatrenie a maloleté deti U., H., W.. XX.XX.XXX, Y., W.. XX.XX.XXXX, X., W.. XX.XX.XXXX E. Y. U., W.. XX.XX.XXXX boli dočasne zverené do starostlivosti Detského domova, H. Y. A., M.. Voči uzneseniu podal dňa 16.07.2015 otec odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní č.k. 17CoPom/1/2015-35 dňa 04.08.2015 uznesenie Okresného súdu zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Uznesením č.k. 17P/56/2015-10 zo dňa 18.09.2015 sa začalo konanie vo veci.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 7PPom/3/2015 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 4P/109/2013-46 zo dňa 23.01.2014 právoplatného dňa 13.03.2014 boli maloleté deti U. zverené do náhradnej starostlivosti strýka R. U.. Z dôvodu, že strýko nezvládol starostlivosť o maloleté deti a otec si medzičasom usporiadal svoje osobné pomery Okresný súd v N. rozsudkom č.k. 4P/81/2014-29 zo dňa 22.01.2015, právoplatným dňa 11.03.2015 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca Y. U.. Nad výchovou maloletých detí súd nariadil dohľad. Na základe výchovného opatrenia bola rodina pod dohľadom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec maloletých detí počas šetrení bol komunikatívny, ochotný spolupracovať, jeho správanie bolo na požadovanej úrovni. Vyjadroval sa, že nie sú problémy s výchovou a starostlivosťou o maloleté deti. Maloleté deti si plnia povinnú školskú dochádzku a svoje školské povinnosti. V súčasnej dobe sa zistilo, že maloletá H. je v ôsmom mesiaci gravidity. Počas posledného šetrenia otec uviedol, že nevedel o tom, že je gravidná. Vie o tom iba dva mesiace. Uviedol, že si

nevie poradiť s výchovou u maloletej H. E. Y.. So svojimi problémami sa mu nezverujú a nevie s nimi komunikovať na sexuálnu problematiku. Napriek častým kladeným otázkam o súčasnom stave maloletej H. E. Y. otec zatajil skutočnosť, že maloletá H. je gravidná. Otec uviedol, že sa to bál uviesť z dôvodu, že mu deti budú odobraté. Na základe uvedených skutočností Úrad dospel k záveru, že otec nezvláda výchovu maloletých detí a je ohrozená mravná výchova maloletých detí, ako aj ich zdravý psychický a fyzický vývin.

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní č.k.. 17CoPom/1/2015-35 uznesenie Okresného súdu zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že odvolací súd nezistil zákonné dôvody na nariadenie predbežného opatrenia odňatím detí z výchovy a osobnej starostlivosti otca a umiestnením v Detskom domove; to však nevylučuje možnosť súdu konať vo veci samej, či už „ex off“ alebo na návrh niektorého účastníka. V konaní vo veci samej je potrebné zistiť a preukazovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie v záujme maloletých detí.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny N. podal dňa 13.10.2015 správu z prešetrenia pomerov, kde zistil, že otec Y. žije v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými deťmi H., Y., X. E. Y. U.. Obývajú prenajaté miestnosti v objekte od T. T., ktorá je vlastníkom nehnuteľností. Dve miestnosti sú zariadené ako detské izby osobitne pre dievčatá a osobitne pre chlapcov. Izby sú vybavené účelovým nábytkom, lôžkami, písacími stolmi a televízormi. Vedľa izieb má zariadenú izbu otec, ktorá je tiež vybavená účelovým nábytkom. Kuchyňa je vybavená kuchynskou linkou, chladničkou s mrazničkou, plynovým sporákom na varenie, stolom a stoličkami. Kúpeľňa a toaleta sa nachádza v prízemí objektu. V čase šetrenia bolo v miestnosti čisto, hygiena bola na požadovanej úrovni. Otec je zamestnaný vo firme ĽUDA s.r.o. Halič, s čistým mesačným príjmom 380,- eur. Od úradu poberá prídavky na 3 deti v sume 40,56 eura a náhradné výživné na 4 maloleté deti v sume 108,52 eura mesačne. Maloletá H., H. XX.XX.XXXX v Trenčíne porodila maloletého syna M. U.. Otec dieťaťa pán L. T. otcovstvo k dieťaťu dobrovoľne priznal. Maloletej H. boli rozsudkom Okresného súdu N.X. č.k. 9P/53/2015 zo dňa 29.09.2015 priznané rodičovské práva a povinnosti k maloletému M. U.. Od priznania rodičovských práv H. žije v spoločnej domácnosti s maloletým synom a s jeho otcom pánom T. v osobitnom byte, ktorý je súčasťou objektu v ktorom býva jej otec so súrodencami. Otec Y. U. s uvedeným súhlasí a je si vedomý, že je zodpovedný za zabezpečenie starostlivosti maloletej H.. Maloletá Y. dňa 03.01.2015 predčasne porodila syna, ktorému dala meno R.. Po prepustení z nemocničného zariadenia dňa 07.01.2015 v doprovode svojho strýka a otca dostavila sa na úrad kde uviedli, že po zvážení celej situácie dospeli k záveru, že maloleté dieťa R. U., nar. XX.XX.XXXX dávajú na osvojenie a následne podpísali vyhlásenie -privolenie na osvojenie dieťaťa. Okresný súd N. pod č.k. 9P/3/2015-52 zo dňa 17.04.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.06.2015 vyhlásil maloletého Jána za osvojiteľného. Ustanovil maloletému dieťaťu poručníka a na jeho výchovu nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove R.. Po právoplatnosti rozsudku o osvojení nad maloletým R. dieťa bolo zapísané do prehľadu detí, ktorým je potrebné zabezpečiť náhradnú rodinnú starostlivosť formou osvojenia. Pri vstupnom pohovore, ktorý bol s matkou Y. U. vykonaný v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v Detskom Domove M. - A. dňa 08.07.2015 matka maloletého vyjadrila svoju ľútosť nad stratou svojho dieťaťa a vyjadrila svoju vôľu byť znovu so svojim dieťaťom a osobne mu zabezpečovať potrebnú starostlivosť. Maloletá matka vyjadrila svoju túžbu byť vychovávaná spolu so svojim dieťaťom v Detskom domove a to aj za tých okolností, že by súd nad jej súrodencami nenariadil ústavnú starostlivosť. Nakoľko Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil predbežné opatrenie Okresného súdu Lučenec, maloleté deti H., Y., X. E. Y. U. sa dňa 12.08.2015 vrátili späť do osobnej starostlivosti otca. Dňa 19.08.2015 bol na tunajšom úrade vykonaný pohovor s maloletou Y., ktorá uviedla, že svoje rozhodnutie byť vychovávaná spolu so svojim maloletým dieťaťom v Detskom domove nezmenila. Otec jej rozhodnutie rešpektuje a je ochotný s ňou vykonávať návštevy maloletého R.Á. v Detskom domove R.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na to, že otec má vytvorené vhodné bytové a majetkové podmienky k výchove ostatných maloletých detí navrhujú, aby maloleté deti H., X. E. Y. boli ponechané v starostlivosti otca a zároveň navrhujú nad ich výchovou ponechať dohľad. Zároveň navrhujú nad maloletou Y. U. nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove, G.. Y. XXX, R..

Otec na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby maloleté deti H., Y. E. X. ostali naďalej v jeho starostlivosti tak, ako to bolo predtým určené. Stará sa o ne sám, je zamestnaný vo firme Ľ. L..C..I.. Q. s čistým príjmom 380, - eur. Poberá prídavky na deti v sume 40,56 eura a náhradné výživné na 4 deti v sume 108,52 eura. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj H. maloleté dieťa M., o ktoré sa maloletá H. stará. Otcovstvo k maloletému dieťaťu bolo určené Ľ. T., ktorý k ním chodíva a pomáha jej so

starostlivosťou o maloleté dieťa. Maloletá Y. U. chce, aby bola nariadená starostlivosť nad ňou, nakoľko aj ona chce byť umiestnená v Detskom domove v R. spolu so svojim maloletým dieťaťom.

Zástupca Okresnej prokuratúry uviedol, že sa pridávajú vyjadrení kolízneho opatrovníka. Za danej situácie považujú za najvhodnejšie riešenie, aby nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, aby zabezpečovala starostlivosť o svojho syna v Detskom domove. Preto súhlasia s tým, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou.

Kolízny opatrovník uviedol, že prešetrili pomery u otca maloletých detí. Navrhujú, aby rozsudok, ktorým boli maloleté deti H., X. E. Y. zverené do starostlivosti otca a aby bol nad nimi nariadený dohľad zostal v platnosti. Maloletá Y. sa rozhodla ísť do detského domova, kde je umiestnený aj jej maloletý syn preto navrhujú, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletou a rodičia aby boli zviazaní na platenie výživného detskému domovu.

Súd pojednával v neprítomnosti matky podľa § 101 ods. 2 O.s.p., ktorá mala doručenie riadne a včas vykázané.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, kolízneho opatrovníka, zástupcu Okresnej prokuratúry Lučenec, oboznámením sa s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť, alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ods. 2, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená, alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie, alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery, alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 3, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods.2 a 3, alebo podľa § 56 sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa ods. 4, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ods. 5, súd v rozhodnutí, v ktorom nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti, súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ods. 6, z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 55 ods.1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa ods. 2, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ods. 3, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ods.5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, ktoré súd aplikoval na zistený skutkový stav rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou, pretože maloletá sama prejavila záujem ísť do detského domova a byť vychovávaná spolu so svojim dieťaťom v detskom domove. Za danej situácie je v najlepšom záujme pre maloletú a jej maloletého syna nariadenie ústavnej starostlivosti nad jej osobou, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Zverením detí do ústavnej starostlivosti nezaniká rodičom ich zákonná vyživovacia povinnosť. Platná zákonná úprava oproti predošlej kladie oveľa väčší dôraz na povinnosť každého rodiča upraviť si svoje osobné pomery tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si riadne a včas vyživovaciu povinnosť voči svojmu nezaopatrenému potomkovi. S prihliadnutím na zistené osobné, majetkové pomery, schopnosti a možnosti rodičov súd týmto uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačne výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a to každý z rodičov zvlášť. V súčasnosti je minimálna suma výživného, ktorou je rodič povinný prispievať na výživu nezaopatreného dieťaťa 27,13 eura mesačne. V tejto sume súd určil platiť výživné na maloleté dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné budú zasielať na adresu Detského domova vo Lučenci.

O splatnosti výživného súd rozhodol podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine.

O náhrade trov konania súd nerozhodol, pretože z § 146 ods. 1 , písm. a) O.s.p. vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a konanie mohlo začať aj bez návrhu, ako v tomto prípade.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach § 42 ods.3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods.1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten , kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo., alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletého detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.